

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6321200267
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6321200267.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté deti: Y. O. P., nar. XX.XX.XXXX a T. Y. P., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom ako matka, obaja zastúpení Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX B. a otca O. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX B., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 1P/9/2021-142 z 10.09.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti Y. O. P. a T. Y. P. a žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia sa otec návrhom doručeným Okresnému súdu Brezno 29.01.2021 domáhal zníženia jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom Y. O. a T. Y. zo sumy 100,- Eur určených naposledy rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/206/2018-161 zo 14.05.2019 na 40,- Eur na každé dieťa zvlášť z dôvodu, že je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, bola mu priznaná dávka v nezamestnanosti a nastupuje do výkonu trestu odňatia slobody. Súd prvej inštancie zisťoval dôvod, pre ktorý sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a zistil, že trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č. k. 4T/113/2018-342 z 12.12.2018 bol otec uznaný vinným pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, výkon ktorého sa mu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu dvoch rokov. Skúšobná doba plynula v období od 06.01.2019 do 05.01.2021. Ďalším trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č. k. 0T/1/2021-47 z 01.01.2021 bol otec maloletých detí uznaný za vinného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona za skutok spáchaný 01.01.2021 o 02.55 hod., za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov. Do výkonu trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia Okresného súdu Brezno sp. zn. 0T/1/2021 z 01.01.2021 nastúpil otec 03.03.2021 a trest vykonal 02.07.2021. Uznesením Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/113/2008 z 03.05.2021 bolo nariadené otcovi vykonať trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Brezno č. k. 4T/113/2018 z 12.12.2018. Na výkon trestu odňatia slobody v zmysle tohto rozhodnutia otec nastúpil 02.07.2021, predpokladaný koniec trestu pripadá na deň 02.05.2022.

1.2 V súlade s § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj Zákon o rodine) súd prvej inštancie skúmal, aká zmena pomerov na strane účastníkov konania nastala od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/206/2018-161 zo 14.05.2019 a konštatoval, že zmena pomerov nastala len na strane otca v tom, že v súčasnosti nie je zárobkovo činný, nachádza sa vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je zaradený do pracovného pomeru. Uvedené skutočnosti

vyhodnotil súd prvej inštancie ako nemajúce vplyv na vyživovaciu povinnosť otca maloletých detí voči svojim synom z dôvodu, že oba skutky, pre ktoré sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody sú úmyselné trestné činy a len toto otcom zavinené správanie sa viedlo k strate jeho zárobku a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a výpovede otca pred sudcom pre prípravné konanie súd prvej inštancie zistil, že posledný pracovný pomer v pracovnej pozícii vodiča medzinárodnej kamiónovej dopravy ukončil otec dohodou k 31.12.2020 a dňa 03.01.2021 mal nastúpiť ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy do práce v Luxemburgu. Keďže mu však policajti dňa 01.01.2021 zadržali vodičský preukaz, prácu dohodnutú v zahraničí už vykonávať nemohol. Stratu pracovných možností si otec zapríčinil sám svojou nezodpovednosťou. Do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol zaradený až 25.01.2021.

1.3 Pracovné možnosti a zárobkové schopnosti otca vyhodnotil súd prvej inštancie podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého musí súd pri určení vyživovacej povinnosti prihliadať nielen na reálne majetkové a zárobkové pomery povinnej osoby, ale na jeho potencionálne schopnosti a možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. Súd prvej inštancie uzavrel, že zmena schopností otca plniť si vyživovaciu povinnosť voči deťom nebola vyvolaná objektívnymi okolnosťami, ale iba zavinením otca, preto zistené skutočnosti nemôžu mať za následok zníženie jeho vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, ktoré sú na neho výživou podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine stále odkázané.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie otec maloletých detí, v ktorom súdu prvej inštancie vytýkal porušenie jeho práva na spravodlivý proces tým, že hoci mu predvolanie na pojednávanie uskutočnené dňa 10.09.2021 doručené bolo, ústav pre výkon trestu odňatia slobody napriek jeho pripomienkam ho na toto pojednávanie neesortoval. Žiadal „opakovať proces“.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie s odôvodnením, že už teraz výška výživného iba hranične pokrýva výdavky maloletých detí. Oznámila, že otec v roku 2020 zaplatil výživné v mesiacoch január až september, november a december, výživné v mesiaci október 2020 nezaplatil. V roku 2021 platil otec výživné v obmedzenom rozsahu: v januári 2021 - 0,- Eur, február 2021 - 400,- Eur, od marca do júna 2021 žiadne výživné neuhradil, v júli 2021 zaplatil výživné na každé dieťa zvlášť po 9,06 Eur, v auguste 2021 po 13,76 Eur na každé dieťa zvlášť, v septembri 2021 - 17,69 Eur na každé dieťa zvlášť a v októbri na každé dieťa zvlášť po 12,84 Eur. Celá starostlivosť a plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom spočíva na jej pleciach, je samoživiteľkou a ocitla sa v kritickej situácii.

4. Kolízny opatrovník taktiež navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie. K dôvodom odvolania uvádzanými otcom (nevykonanie eskorty) sa nevyjadroval s odôvodnením, že takéto oprávnenie mu neprináleží.

5. Krajský súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj C.s.p.) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav vecí, otec maloletých detí nenamieta nesprávne zistený skutočný stav vecí, preto nebolo potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a neboli naplnené zákonné podmienky pre nariadenie odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. Odvolací súd preskúmal vec v celom rozsahu, správnosť postupu súdu prvej inštancie v konaní a jeho rozhodnutia skúmal nielen z dôvodu vytýkaného otcom v odvolaní, keďže vo veciach starostlivosti súdu o maloletých podľa § 65 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj C.m.p.) nie je viazaný rozsahom odvolania ani odvolacími dôvodmi (§ 66 C.m.p.) a vyhodnotiac odvolanie otca ako nedôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil v plnom rozsahu sa stotožňujúc s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v podrobnostiach poukazuje a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu uvádza:

6. Vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Maloleté deti Y. O. P. narodený v roku XXXX a T. Y. P. narodený v roku XXXX sú vo veku, v ktorom evidentne nie sú schopní sami sa živiť. Vyživovaciu povinnosť voči nim si musia plniť rodičia. Matka, ktorej boli maloleté deti rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 8P/206/2018 zverené do osobnej starostlivosti si plní vyživovaciu povinnosť nielen osobnou starostlivosťou o maloleté deti, ale zároveň aj finančne tým, že uhrádza náklady na bývanie, oblečenie, školu, záujmovú činnosť,

stravovanie a úhradu všetkých potrieb maloletých detí. Označeným rozhodnutím bola určená otcovi maloletých detí vyživovacia povinnosť po 100,- Eur na každé dieťa zvlášť, vychádzajúc z jeho osobných a majetkových pomerov popísaných v dôvodoch tohto rozhodnutia tak, že otec je vlastníkom motorového vozidla P. R. I. J., okrem toho užíva osobné motorové vozidlo BMV registrované na matku maloletých detí. V čase posledného rozhodovania o výživnom pracoval v spoločnosti P. J., s.r.o., kde 18.10.2018 skončil pracovný pomer dohodou. Pred skončením pracovného pomeru tu dosahoval čistý mesačný zárobok 516,80 Eur a boli mu ako vodičovi kamiónovej dopravy vyplácané cestovné náhrady vo výške 855,- Eur. Do konca apríla 2019 otec nepracoval z dôvodu, že bol práceneschopný. O prácu sa zaujímal od 01.05.2019, znovu v oblasti medzinárodnej kamiónovej dopravy a uviedol, že je vyučený tesár. Býval u rodičov, ktorým na domácnosť z dôvodu chýbajúceho príjmu zo zamestnania neprispieval a už v tom čase bol otec odsúdený za nebezpečné vyhrážanie, ktorého sa dopustil voči matke maloletých detí na trest odňatia slobody 10 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu dvoch rokov.

6.1 Pomery matky maloletých detí a maloletých detí boli v tomto rozhodnutí popísané podrobne aj s vyčíslením nákladov na každodennú starostlivosť o maloleté deti.

7. Vzhľadom na tvrdenia otca, že je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí ako nezamestnaný a nastupuje do výkonu trestu odňatia slobody, vykonal súd prvej inštancie lustrum príjmov otca cez Sociálnu poisťovňu, urobil dopyt na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, či je otec zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a ktorým dátumom a skúmal dôvod, pre ktorý sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Z odpovedí na dopyty zistil, že dňom 25.01.2021 bol otec zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno a dňom 03.03.2021 nastúpil otec do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, kde nebol pracovne zaradený. Súčasťou súdneho spisu je obžaloba Okresnej prokuratúry Brezno z 01.01.2021 na otca za to, že dňa 01.01.2021 o 02.55 minúte viedol v obci Valaská motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu (nad 1 promile), trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č. k. 4T/113/2018-342 z 12.12.2018 o uznaní otca za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. (vyhrážal sa smrťou blízkej osobe), ktorého sa mal dopustiť v roku 2018 voči matke maloletých detí T. O. L., rozhodnutie o nariadení výkonu trestu odňatia slobody a správy o nástupe trestu. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom Komenského 7, Banská Bystrica 16.03.2021 oznámil súdu prvej inštancie, že otec nie je vo výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený. Podľa správy Sociálnej poisťovne bola otcovi priznaná dávka v nezamestnanosti vo výške 357,70 Eur mesačne a z otcom predloženej kópie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo 16.02.2021 vyplýva, že nárok na dávku v nezamestnanosti má otec po obdobie 6 mesiacov.

8. Po zistení, že otec by mal ukončiť výkon trestu odňatia slobody, uloženého otcovi rozhodnutím Okresného súdu Brezno sp. zn. 0T/1/2021 dňa 02.07.2021, sudca napísal dňa 19.04.2021 do spisu záznam: „termín dáme po jeho prepustení“. V súlade s týmto referátom bol termín pojednávania vo veci nariadený na 23.07.2021, avšak vzhľadom na to, že 02.07.2021 otec opätovne nastúpil na výkon trestu odňatia slobody podľa trestného rozkazu Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/113/2018, predvolanie na tento termín si neprevzal. O tom, že otec opätovne nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody dňa 02.07.2021 sa súd prvej inštancie dozvedel až ďalšou lustráciou po tom, ako otec neprevzal predvolanie na termín pojednávania nariadeného na 23.07.2021. Ďalší termín pojednávania, na ktorom rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom bol určený na deň 10.09.2021. Predvolanie na toto pojednávanie bolo doručené otcovi do Ústavu pre výkon trestu odňatia slobody so sídlom Družstevná 1611/203852, Sučany, dňa 02.08.2021. Od 02.08.2021 až do dátumu pojednávania dňa 10.09.2021 nepožiadala otec súd prvej inštancie, aby bol na súdne pojednávanie vo veci zníženia jeho vyživovacej povinnosti voči jeho maloletým deťom eskortovaný.

9. Do obsahu práva na spravodlivý proces jednoznačne patrí aj právo zúčastniť sa pojednávania pred súdom vo svojej veci. Ide o neodňateľné právo každého účastníka konania a v každom štádiu procesu, pokiaľ na tomto svojom práve účastník trvá. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. To však neznamená, že súd nemôže za žiadnych okolností konať bez prítomnosti účastníka konania. Ustanovenie § 157 ods. 1 C.s.p. ukladá súdu povinnosť, aby vec rozhodol rýchlo a hospodárne, spravidla na jednom pojednávaní.

10. Podľa § 180 C.s.p. po vyvolaní veci súd zistí, či sa dostavili osoby, ktoré boli na pojednávanie predvolané. Ak sa tieto osoby nedostavili, súd rozhodne, či sa pojednávanie bude konať v ich neprítomnosti, a otvorí pojednávanie.

11. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 10.09.2021 v súlade s § 180 C.s.p. zistil prítomnosť predvolaných osôb, z ktorých sa na pojednávanie ustanovila len matka maloletých detí osobne, za ÚPSVaR Brezno T. R., otec nebol prítomný, svoju neúčast' neospravedlnil. Uznesením vyhláseným priamo na pojednávaní, súd prvej inštancie rozhodol, že vykoná pojednávanie v neprítomnosti otca.

12. Prejednanie veci v neprítomnosti účastníka je v súlade so zákonom, ak sú splnené súčasne dve podmienky - účastník bol riadne predvolaný a absentuje jeho žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

13. Otec maloletých detí sa v čase uskutočneného pojednávania na súde prvej inštancie 10.09.2021 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Sučanoch. Zúčastniť sa tohto pojednávania mohol iba, ak by bol na toto pojednávanie eskortovaný na žiadosť sudcu prejednávajúceho sp. zn. 1P/9/2021.

14. Eskortu odsúdeného je podľa § 50 ods. 2 písm. d) zák. č. 4/2001 Z.z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže oprávnený nariadiť alebo vyžiadať príslušný sudca, ak je v konaní pred súdom potrebná prítomnosť odsúdeného na súde. Súd prvej inštancie po zistení skutočného stavu veci nepovažoval za potrebnú prítomnosť odsúdeného otca na pojednávaní vo veci starostlivosti súdu o maloletých, z tohto dôvodu nepožiadal o eskortu odsúdeného otca. Sám otec nevyjadril pred pojednávaním dňa 10.09.2021 vôľu zotrvať na práve účasti na pojednávaní, hoci od doručenia predvolania na toto pojednávanie uplynula doba viac ako jedného mesiaca. Odvolací súd je toho názoru, že ak súd prvej inštancie nezhliadol potrebu výsluchu otca k tvrdeným skutočnostiam v návrhu a zisteným vlastným šetrením v súlade s vyšetrovacím princípom ovládajúcim konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých a otec neoznámil súdu prvej inštancie, že trvá na tom, aby mohol právo účasti na pojednávaní realizovať, nepožiadal súd o odročenie pojednávania, svojou neprítomnosťou vôbec neospravedlnil, mohol súd prvej inštancie podľa § 180 C.s.p. prejednať v neprítomnosti otca.

15. Odvolanie otca neobstojí aj z dôvodu, že v ňom otec nevytýka súdu prvej inštancie, že sa nemohol vyjadriť k vykonaným dôkazom, ale to, že mu „nebolo umožnené sa vyjadriť k návrhu“. Návrh na zníženie vyživovacej povinnosti podal otec, doplnil ho na výzvu súdu a mohol ďalšie vyjadrenie, či doplnenie návrhu adresovať súdu prvej inštancie v priebehu celého konania. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. nebol uplatnený dôvodne.

16. Z lustrácie výkonov trestu vo vzťahu k otcovi súd prvej inštancie mal preukázané, že otec o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/113/2018 môže požiadať 02.10.2021.

16.1 Odvolací súd vlastnou lustráciou v ZVJS dňa 18.11.2021 zistil, že k tomuto dňu sa už otec maloletých detí v evidencii Zboru väzenskej a justičnej stráže nenachádza. V čase rozhodovania odvolacieho súdu teda otcovi nič nebráni, aby v súlade so zásadou potenciality prímov si našiel adekvátne zamestnanie i bez vodičského preukazu, ktoré mu umožní plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Podľa vyjadrenia otca pred sudcom pre prípravné konanie je otec vyučený tesár. Záver súdu prvej inštancie, že nemohol prihliadnuť na zmenu pomerov na strane otca, ktorú si privedil sám, svojim nezodpovedným konaním a páchaním trestnej činnosti, považuje odvolací súd za správny. Dôvodom na zníženie vyživovacej povinnosti podľa § 78 Zákona o rodine nemôžu byť subjektívne okolnosti na strane otca, ktorý skončil posledné zamestnanie dohodou a spáchal úmyselný trestný čin, v dôsledku čoho musel nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody a stratil príjem zo zamestnania. Tieto skutočnosti nemôžu v zmysle straty práva na výživné od otca znášať maloleté deti, tak ako uzavrel súd prvej inštancie. Jeho názor je v súlade s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít (porovnaj napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 536/2015 z 27.10.2015), v súlade s rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov Slovenskej republiky (napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/199/2014 z 08.07.2014) a názormi vyplývajúcimi aj z rozhodnutí Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07 zo 06.02.2008 a III. ÚS 511/05 zo 16.03.2006, ktorých závery sú pre v minulosti totožnú právnu úpravu vyživovacej povinnosti rodičov použiteľné aj na území SR.

17. Návrh na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 57 C.m.p. nepodali, z tohto dôvodu odvolací senát o nároku na náhradu trov odvolacieho konania nerozhodoval.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).